

Paraffin Safety Association
Southern Africa

XITSONGA

Phepha Ra Timhaka: Mahungu Ya Nkoka Ya Nhlayiseko

- 1. VEKA PHARAFINI EHENHLA EKULE LAHA VANA VA NGA TAKA VA NGA YI FIKELELI.**
  - Pharafini yi na chefu. Ya dlaya loko yi nga ongoriwi kahle.
  - Swi kahle ku yi veka eka ndhawu leyi lotleriwaka.
  - Chela pharafini eka bodhlela ra yona ro hlawuleka. U nga cheli pharafini ebodhleleni ra kholodirinki kumbe masi.
  - Thlerisela xiptato xa pharafini endzhaku ka ku yi tirhisa.
  - Tirhisa fanele ku chela pharafini. U nga tirhisi khapu. Tumbeta fanele endzhaku ka ku yi tirhisa.

leswaku u nga hefemuli nkahelo wa yona.

- Loko thonsi rin'we ntsena ra pharafini ri nga nghena emahahwini ri nga onha.

- 3. U NGA NYIKI N'WANA SWAKUDYA KUMBE SWONWA LOKO A MITILE PHARAFINI.**
  - U NGA humesi swakudya, masi, murhi kumbe swin'wana swo tshungula swa le kaya.
  - Fikelela no seketela.
  - Eheketa hi pulani ya xihatla yo yisa muvabyi etlilini kumbe exibedhlele.

4. VONA LESWAKU ENDLWINI KU NA MOYA TENGA NO HLAYISEKA.

- Vona leswaku ku nghena moya wo tenga loko u tirhisa xitirhisiwa xa pharafini – moya wo tenga wu hangalasa risema.
- Pharafini yi fanele yi vonaka kahle hi muhlovo, naswona yi nga katsiwi na swihalaki swin'wana swo kota petiroli, dizele, sw. na sw.

2. LOKO N'WANA A MITILE PHARAFINI ENDLA HI XIHATLA!

- U nga hlaweli. Heleketa n'wana exibedhlele kumbe etlilini hi xihatla.
- U nga nyiki n'wana swakudya kumbe swonwa.
- U nga hlantisi n'wana.
- Loko pharafini yi cherile swiambalo, swi hlulule

- I mhaka ya kahle ku xava switofu swo hlayiseka, tihitara na mavoni ku ri ndlela yo sivela tinghozi kumbe ku veka wena ni van'wana eka nghozi. Hi ndlela leyi u nga sivela nthyakiso wa moya ni ndzilo.

5. MINDZILO LEYIKULU YI SUNGULA HI MALANGAVI LAMANTSONGO.

- Tima switirisiwa loko u suka ekaya kumbe u ya eku eteleni.
- Mindzilo hinkwayo na switirisiwa swi fanele ku kamberiwa.
- Veka switirisiwa swa pharafini ekule na swilo leswi tshwaka.
- Veka switirisiwa swa pharafini eka ndhawu yo hlayiseka laha swi nga taka swi nga rahiwi kumbe ku vumbuluka.
- Veka bakete ra sava endlwini ku tima ndzilo wa pharafini.

6. LOKO KO VA NA NDZILO:

- Rhula mbilu u nga chuhi.
- Huwelela ivi u huma.
- Vitana vavutirheli bya swaxihatla. Tiva laha u nga kumaka tinomboro ta vona.
- Loko muako wu tshwa kasela ehansi hi mavoko ni matsolo.

- Loko mpahla ya wena yo khoma ndzilo, yima, wana, vumbuluku u vumbuluka nakambe ku tima ndzilo.
- Veka bakete ra sava endlwini ku tima ndzilo wa pharafini.

7. ENDLA HI XIHATLA KU TIMULA MBANGA.

- Rhula mbilu u nga chuhi.
- Peta mbanga ematini yo titimela timinete ta 20.
- U nga veki nchumu embangeni – ku nga ri botoro, oyili, ayisi, mafurha, kumbe mirhi hikuva swi ta nyanyisa mbanga.
- Heleketa n'wana exibedhela kumbe etliiniki hi xihatla.

March 2005

Ku kuma mahungu hi ntalo tihlanganise na hina:

riqingho: 0861 22 44 22

email: info@pasasa.org

website: www.pasasa.org